

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-01-27
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
25520-08
Rotel 222

SÖKANDE

Uppsala Asfaltsanläggningar AB, 556483-3654

Ombud:

Advokaten Ulf Djurberg och jur.kand. Caroline Näslund
Setterwalls Advokatbyrå
Box 1050
101 39 Stockholm

MOTPART

Stockholms Stad, Fastighetskontoret
Box 8312
104 20 Stockholm

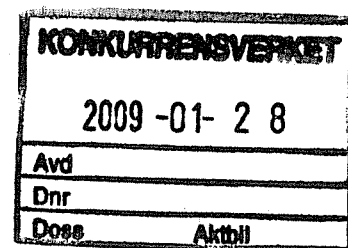
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Uppsala Asfaltsanläggningar AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut den 22 december 2008 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 394970

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND

Fastighetskontoret i Stockholms stad ("Fastighetskontoret") genomför en upphandling av ramavtal för mindre entreprenader (Dnr 2008/131/209) inom kategorin mark- och trädgårdsarbeten. Upphandlingen genomförs som en öppen upphandling enligt 4 kap. LOU.

I tilldelningsbeslut avsänt från Fastighetskontoret den 17 december 2008 beslöt den upphandlande myndigheten att anta annat anbud än anbud från Uppsala Asfaltsanläggningar AB ("ASFAB").

YRKANDEN M.M.

ASFAB ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att dess anbud utvärderats i upphandlingen. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Genom att diskvalificera ASFAB:s anbud, trots att det uppfyller samtliga skall-krav i Upphandlingen har Stockholms stad agerat i strid med 1 kap. 9 LOU och de grundläggande EG-rättsliga principer som ska gälla för all upphandling. Detta har medfört att ASFAB lidit eller kan komma att lida skada. ASFAB:s anbud i upphandlingen diskvalificerades med hänvisning till "LOU 10 1-2". Tilldelningsbeslut med utvärderingsrapport meddelades den 17 december 2008. Genom att diskvalificera ASFAB:s anbud, utan att laglig grund fanns därtill, har Stockholms stad brutit mot LOU. Som förklaring till varför ASFAB:s anbud diskvalificerades ur upphandlingen har Fastighetskontoret anfört att en företrädare för ASFAB har blivit dömd för brott avseende yrkesutövningen. Hänvisning görs till en dom från juli 2006 där Christer Andersson, anställd på ASFAB, dömdes till fängelse för ekonomisk brottslighet. Christer Andersson är anställd som entreprenadchef i ASFAB. Christer Andersson är inte företrädare för ASFAB. Enligt 10 kap. 2 § tredje punkten LOU får en leverantör uteslutas från att delta i en upphandling om leverantören genom lagakraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen. Är leverantören juridisk person får

leverantören uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för sådant brott. Vem som anses vara företrädare för en juridisk person enligt 10 kap. 2 § LOU framgår inte uttryckligen av LOU. Av förarbetena framgår att med företrädare avses främst sådana befattningshavare som räknas upp i 4 lagen (1986:436) om näringsförbud. Företrädare för aktiebolag är enligt denna bestämmelse ledamot och suppleant av styrelse samt verkställande direktör och vice verkställande direktör. Enligt uttalande i förarbetena kan det finnas även andra personer som kan anses vara faktiska företrädare för juridiska personer. Avgörande är då om företrädaren har "betydande intresse" och "bestämmande inflytande" över den juridiska personen. Exempel på när en person har "bestämmande inflytande" är när personen får bestämma över bolagets medel eller när personen innehar en ledande befattning i bolaget. Företrädare är de personer som vid tiden för anbudsgivningen företräder leverantören. Tidigare företrädare anses inte enligt denna bestämmelse vara företrädare för anbudsgivande bolag. Det ska i sammanhanget noteras att artikel 45 i direktiv 2004/18/EG vilken 10 kap. 2 § LOU grundas på, enbart omnämner företagschefer och varje annan person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden. Detta torde innebära bolagets styrelse och verkställande direktör. Direktivet omnämner inte de svårtolkade begreppen "betydande intresse" och "bestämmande inflytande". Christer Andersson är varken styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ASFAB. Han är således inte företrädare för ASFAB enligt 4 § lagen om näringsförbud eller artikel 45 i direktivet. Christer Andersson har ej rätt att bestämma över ASFAB:s medel och innehar inte heller någon ledande befattning i bolaget. Han har varken "betydande intresse" i eller utövar "bestämmande inflytande" över bolaget. Christer Andersson är således inte företrädare för ASFAB enligt 10 kap. 2 § LOU. De aktuella brotten äger ej längre betydelse då de begicks för mellan 7 och 9 år sedan. Om länsrätten ändock skulle anse att Christer Andersson är företrädare för ASFAB görs gällande att de brott han har dömts för inte är av sådan betydelse att de kan

innebära att anbudet ska förkastas ur upphandlingen. Brotten begicks under åren 1999 till och med 2001. Om inte Christer Andersson hade åtalats och dömts för brotten 2006 hade bokföringsbrottet redan varit preskriberat och de övriga brotten skulle preskriberas inom ett till tre år. Det kan omöjligt ha varit lagstiftarens avsikt att en person som någon gång begått ett brott avseende yrkesutövningen för all framtid ska vara förhindrad från att delta i offentliga upphandlingar. En sådan tolkning av 10 kap. LOU finner inget stöd i varken lag, förarbeten, praxis eller doktrin och skulle strida mot proportionalitetsprincipen. Proportionalitetsprincipen innebär mycket förenklat att de åtgärder som vidtas för att uppnå ett visst syfte inte får vara mer betungande eller långtgående än vad som kan anses nödvändigt för att uppnå det eftersträvade syftet. Åtgärderna ska vara nödvändiga och lämpliga. Det syfte som 10 kap. 2 § första stycket tredje punkten LOU eftersträvar torde vara att upphandlande myndigheter ska undvika att kontraktera leverantörer som under avtalets löptid kommer att begå brott av betydelse för avtalet med den upphandlande myndigheten. Risken för återfall minskar ju längre tid som förflutit från det att brottet begåtts. Detta talar med styrka för att det inte är i enlighet med proportionalitetsprincipen att ge de brott som Christer Andersson, 43 år, begick under åren 1999 t.o.m. 2001 sådan avgörande betydelse att de medför att det anbud som det bolag i vilket han är anställd har avgett förkastas ur upphandlingen. Vidare genomförde Stockholms stad under hösten 2008 upphandlingen Hjulsta Backar. ASFAB lämnade anbud i denna upphandling och anbudet kvalificerades och utvärderades. Det är anmärkningsvärt att samma upphandlande myndighet i olika upphandlingar under samma tid behandlar samma anbudsgivare på så olika sätt i en sådan avgörande fråga som kvalificeringen av anbudet. Tolkningen av 10 kap. 1 och 2 § LOU ska göras utifrån objektiva omständigheter i det enskilda fallet. De objektiva omständigheterna i detta fall leder till att Christer Andersson inte ska anses vara företrädare för ASFAB och om han anses vara det, ska brotten inte anses vara sådana som omfattas av 10 kap. 2 § LOU. Brotten begicks inte i ASFAB eller i någon annan verksamhet som avser mark- och

trädgårdsarbeten utan begicks i helt väsensskild verksamhet. Christer Andersson ålades aldrig näringsförbud. Han har avtjänat sitt straff. Christer Andersson har således redan sonat för sina brott. Det sätt som Fastighetskontoret har tolkat denna bestämmelse innebär att Christer Andersson, utöver ovan nämnda straff åläggs ett livslångt förbud mot att delta i offentliga upphandlingar och att detta förbud även smittar företag i vilka han är anställd. Fastighetskontorets bedömning får som ovan sagt inte endast betydelse för Christer Andersson utan istället främst betydelse för ASFAB och de andra 70 anställda i ASFAB. Konsekvenserna av Fastighetskontorets tolkning av 10 kap. LOU är uppenbarligen orimliga. Dessa konsekvenser kan inte ha varit lagstiftarens avsikt med 10 kap. 1 och 2 §§ LOU. ASFAB lämnade ett mycket konkurrenskraftigt anbud. ASFAB är av uppfattningen att bolagets anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i upphandlingen och att bolaget därför ska tilldelas ramavtal. ASFAB har således lidit skada av Fastighetskontorets brott mot LOU och de grundläggande EG-rättsliga principer vilket inneburit att ASFAB:s anbud diskvalificerats ur upphandlingen. Skäl för åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger därför. – Fastighetskontorets tolkning av 10 kap. 2 § LOU står i strid med lagstiftarens syfte med bestämmelsen LOU syftar till att främja konkurrens och att tillvarata skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Detta är grundläggande för alla offentliga upphandlingar och ledstjärna för varje upphandlande myndighet. En upphandling som inte medför att konkurrensen tillvaratas står i strid med LOU och de grundläggande EG-rättsliga principerna. När det sedan gäller den i målet aktuella bestämmelsen i 10 kap. 2 § LOU är den bakomliggande tanken med denna att upphandlande myndigheter inte ska avtala med oseriösa leverantörer. Seriösa leverantörer ska få delta i upphandlingar och på så vis öka konkurrensen och därigenom möjliggöra för upphandlande myndigheter att tillvarata skattebetalarnas pengar på bästa sätt. ASFAB är en synnerligen seriös leverantör med rena årsredovisningar sedan lång tid tillbaka. Genom att utesluta ASFAB:s anbud i upphandlingen, på grund av brott begångna av en anställd för runt 8-10 år sedan, begränsar

Fastighetskontoret avsevärt konkurrensen på marknaden. Detta är inte avsikten med direktivets artikel 45 eller 10 kap. 2 § LOU. Det är inte heller avsikten med bestämmelsen att i praktiken ålägga en person näringsförbud som det finns särskild lagstiftning om. Vidare är det inte syftet med bestämmelsen att omöjliggöra ägande av aktier, och ägande är en mänsklig rättighet enligt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Slutligen innebär Fastighetskontorets tolkning av bestämmelsen att ASFAB begränsas i sin möjlighet att försörja bolaget och dess 70 anställda. Detta är inte syftet med bestämmelsen. Vidare är endast den som är faktisk företrädare för en anbudsgivande juridisk person en sådan person som omfattas av 10 kap. 2 § tredje punkten LOU. Med faktisk företrädare för en juridisk person avses främst sådana befattningshavare som räknas upp i 4 § lagen om näringsförbud, dvs. ledamot och suppleant av styrelse, verkställande direktör och vice verkställande direktör. Christer Andersson innehar inte någon sådan position i ASFAB. Christer Andersson äger 50 procent av aktierna i Queenie Holding AB, ASFAB:s moderbolag, och hans hustru Maria Andersson äger resterande 50 procent. Detta innebär dock inte på något sätt att Christer Andersson är faktisk företrädare för ASFAB. ASFAB är ett stort, väl fungerande, effektivt aktiebolag med en årsomsättning om mer än 160 miljoner kr och med fler än 70 anställda. Bolaget bedriver sin verksamhet självständigt i förhållande till Queenie. ASFAB är således inte ett handelsbolag eller ett kommanditbolag där ägandet har en helt annan betydelse. Det är styrelsen för ett aktiebolag som svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter och det är den verkställande direktören som ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. En aktieägare i moderbolaget eller ledamot i moderbolagets styrelse har enligt de aktiebolagsrättsliga reglerna ingen rätt att företräda dotterbolaget i dess dagliga verksamhet utan detta är en uppgift för dotterbolagets styrelse, verkställande direktör och vice verkställande direktör. Queenie och ASFAB är skilda företag med skilda styrelser och ekonomiavdelningar.

Vid sammansättningen av styrelsen har man varit mycket noggrann med att seriösa företrädare för svenskt näringsliv ingår i styrelsen. Christer Andersson ingår varken i ASFAB:s styrelse eller i dess ledning och har ingen position inom ASFAB som skulle ge honom rätt att företräda bolaget eller ge honom bestämmande inflytande över ASFAB eller dess medel. Det är därför självfallet inte praktiskt möjligt för Christer Andersson att förbigå ASFAB:s styrelse, ledning och ekonomiavdelning och själv företräda bolaget. Eftersom Christer Andersson inte innehar majoriteten av aktierna i Queenie innebär det att han och Maria Andersson måste vara överens om alla beslut som ASFAB:s bolagsstämma ska fatta. Christer Anderssons aktieäggande i Queenie ger honom där för inte något bestämmande inflytande över ASFAB. Det faktum att han är styrelseordförande i Queenie ändrar inte detta på något sätt från ett aktiebolagsrättsligt perspektiv. Slutligen kan nämnas att Christer Andersson inte har någon fullmakt att företräda ASFAB eller förfoga över dess medel och att hans anställning inom ASFAB, som entreprenadchef, inte ger honom någon sådan rätt. Christer Andersson kan således inte på något sätt anses vara faktisk företrädare för ASFAB. ASFAB:s anbud ska därför inte förkastas i upphandlingen med hänvisning till brott begångna av Christer Andersson. Om länsrätten kommer fram till att Christer Andersson anses vara företrädare för ASFAB gör ASFAB följande gällande. Vid uteslutning måste den upphandlande myndigheten iaktta proportionalitetsprincipen innebärande att den upphandlande myndigheten i en upphandling inte får ställa större krav på leverantören eller leveransen än som behövs och vad som får anses vara ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas. Ett krav får enligt proportionalitetsprincipen endast ställas om det är nödvändigt, lämpligt och effektivt för att uppnå det eftersträvade syftet utan att dess negativa konsekvenser är så stora att åtgärden är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet. Det eftersträvade syftet med LOU kap. 2 § LOU är att i möjligaste mån förhindra att upphandlande myndigheter ingår avtal med oseriösa

leverantörer. ASFAB är ett synnerligen seriöst före tag som tidigare har vunnit många upphandlingar. Proportionalitetsprincipen innebär att de brottsliga gärningar som utgör grund för uteslutning inte alltid ska leda till uteslutning. Om det finns särskilda skall en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör som har dömts för uteslutningsgrundande brott. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl uttalas i förarbetena till LOU (se prop. 2006/07:128 s. 236 f.) att den brottsliga gärningens svårhetsgrad bör beaktas liksom den tid som förflutit sedan brottet begicks. Det har förflutit mellan 8 och 10 år sedan brotten begicks. Om inte Christer Andersson hade dömts 2006 hade viss brottslighet således redan vara preskriberad och annan skulle inom kort preskriberas. Lång tid har således förflutit sedan brotten begicks och denna tid ska enligt förarbetena till LOU beaktas. Vidare ska beaktas att brotten inte begicks i ASFAB. Det krav Fastighetskontoret har uppställt på avsaknad av brottslighet är ett sådant krav som måste anses strida mot proportionalitetsprincipen eftersom kravet, när det riktas mot en anbudsgivare som ASFAB, går utöver vad som krävs för att det bakomliggande syftet med kravet ska kunna uppnås. Kravets negativa konsekvenser är så stora att åtgärden är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet att inte ingå avtal med oseriösa leverantörer. Särskilda skäl föreligger för att inte utesluta ASFAB:s anbud i upphandlingen. Länsrätten i Stockholms läns dom i mål 18902-08 grundas på felaktiga omständigheter. Länsrätten anger i domen att Christer Andersson äger samtliga aktier i ASFAB. Christer Andersson äger inga aktier i ASFAB. Länsrätten grundar därför sin dom på en felaktig omständighet som har haft avgörande betydelse för målets utgång. Med denna felaktiga utgångspunkt har länsrätten utgått från att Christer Andersson ensam utgör ASFAB:s bolagsstämma och att han således har "betydande intresse" och "bestämmande inflytande" över ASFAB. Länsrätten har därför felaktigt kommit fram till att Christer Andersson är faktisk företrädare för ASFAB. På grund av denna avgörande felaktighet i länsrättens dom kan inte domen ligga till grund för länsrättens prövning i detta mål.

Fastighetskontoret bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Fastighetskontoret har inte brutit mot någon bestämmelse i LOU. Förfrågningsunderlaget uppfyller lagens krav på förutsebarhet och transparens. Anbudet har utvärderats i enlighet med angivna förutsättningar och anbud och anbudsgivare har behandlats lika utan ovidkommande hänsyn. Enligt förfrågningsunderlaget kommer vid prövningen av anbudsgivare anbud förkastas om omständigheter som kan medföra uteslutning enligt 10 kap. 2 § LOU föreligger. Anbudet från sökanden har uteslutits på den grunden att företrädare för bolaget är dömd för brott avseende yrkesutövningen enligt lagkraftvunnen dom. Christer Andersson dömdes den 4 juli 2006 av Uppsala tingsrätt för bl.a. bokföringsbrott, grovt skattebrott och försvärande av skattekontroll. Av förarbetena framgår bl.a. om vilka som skall anses som företrädare att det huvudsakligen är fråga om de befattningshavare som anges i 4 § lagen om näringsförbud. Varje sådan befattningshavare som har en faktisk maktposition i den juridiska personen skall anses som företrädare. Utöver denna krets av legala företrädare kan det finnas andra personer som kan anses som faktiska företrädare för juridiska personer. Avgörande är om företrädaren har betydande intresse, genom exempelvis eget eller närståendes aktie- eller andelsinnehav, och bestämmande inflytande över den juridiska personen. Vidare anges att även företrädare för moderföretag kan bedömas som faktisk företrädare för ett dotterbolag. Frågan vem som är företrädare för en juridisk person skall, som framgår av avsnitt 14.3.3, avgöras utifrån objektiva omständigheter i det enskilda fallet. Enligt protokoll från ordinarie bolagsstämma i Queenie den 20 mars 2008 ägs bolagets aktier till 50 procent av Christer Andersson och till 50 procent av Maria Andersson. Christer Andersson är ordförande i styrelsen för Queenie. Även om Christer Andersson inte har organställning i sökandebolaget utövas den verkliga kontrollen av bolaget genom aktieinnehavet i Queenie som äger 100 procent av ASFAB. Tillsammans med sin hustru har Christer Andersson full kontroll över ASFAB. Länsrätten har i dom den 7 oktober 2008 i mål nr 18902-08 funnit att Christer Andersson är att betrakta som sådan företrädare för ASFAB som avses i 10

kap. 2 § LOU. I sin dom konstaterar länsrätten att vare sig utformningen av förfrågningsunderlaget i berört hänseende eller innehållet i 10 kap. 2 § lämnar något utrymme för att länsrätten skall ta ställning till om tidpunkten för brottet har någon betydelse. Skäl för att göra en annan bedömning i detta mål föreligger inte. Vad gäller påståendet om bristande lika-behandling kan konstateras att varje nämnd inom kommunen är att betrakta som en upphandlande myndighet och den av ASFAB åberopade upphandlingen Hjulsta Backar har inte genomförts av Fastighetskontoret.

Länsrätten har den 22 december 2008 beslutat att upphandlingen i denna del inte får avslutas innan något annat har beslutats.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 10 kap. 2 § första stycket 3 LOU är föreskrivet att en leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling, om leverantören genom lagakraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen. I andra stycket samma paragraf är bl.a. föreskrivet att om leverantören är en juridisk person, får leverantören uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för brott som avses i första stycket.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU är följande föreskrivet. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I punkten AFB.51 i aktuell anbudsinvitan har i de administrativa föreskrifterna bl.a. angetts att anbud kommer att förkastas (uteslutas) om omständigheter som skall, respektive kan, medföra uteslutning enligt 10 kap. 1 eller 2 §§ LOU föreligger.

Av bilaga till tilldelningsbeslutet i upphandlingen framgår att ASFAB har uteslutits med hänvisning till 10 kap. 1-2 §§ LOU.

Länsrättens bedömning

Fråga i målet är i första hand om Christer Andersson är en sådan företrädare för ASFAB som avses i 10 kap. 2 § LOU. Avgörande för denna fråga är om han kan anses ha ett betydande intresse i ASFAB – t.ex. genom eget eller närståendes aktieinnehav – samt bestämmande inflytande över bolaget (jfr. prop. 2006/07:128 s. 388). Härvid är att notera att även en företrädare för ett moderbolag kan anses faktiskt företräda ett dotterbolag som deltar i en upphandling (jfr. a. prop. s. 226 f.).

Av utredningen i målet framgår bl.a. att Christer Andersson inte har någon sådan organställning i ASFAB som räknas upp i 4 § lagen om näringsförbud eller äger några aktier i ASFAB. Däremot äger Christer Andersson och hans fru samtliga aktier i Queenie Holding AB, som i sin tur äger ASFAB. Christer Andersson är dessutom anställd som entreprenadchef i ASFAB och länsrätten bedömer mot denna bakgrund att han får anses ha en sådan faktisk maktposition i bolaget att han är att betrakta som en sådan företrädare för ASFAB som avses i 10 kap. 2 § LOU.

Länsrätten konstaterar att till skillnad från 10 kap. 1 § LOU lämnar bestämmelsen i 10 kap. 2 § LOU inte något utrymme för upphandlande myndighet att beakta ”särskilda skäl”. I förarbetena (s. prop. s. 237 och 388) nämns som exempel på särskilda skäl den tid som förflutit sedan brottet begicks. Tidsaspekten är emellertid en omständighet som enligt länsrättens mening även måste tillmätas betydelse vid en prövning enligt 10 kap. 2 § LOU eftersom upphandlande myndighets åtgärd att utesluta en leverantör måste uppfylla kravet på proportionalitet.

Den förhållandevis långa tid som förflutit sedan Christer Andersson begick de aktuella brotten måste enligt länsrättens mening ställas i relation till brottens karaktär och svårighetsgrad. Den brottslighet Christer Andersson har fällts till ansvar för får i detta sammanhang anses vara av relativt allvarlig art. I sammanhanget måste även vägas in att endast

lagakraftvunna domar kan läggas till grund för uteslutning, vilket innebär att det redan av bestämmelsen följer att brott som kan föranleda uteslutning många gånger torde ligga flera år tillbaka i tiden vid tidpunkten för anbudsprövningen.

Vid en sammantagen avvägning av omständigheterna i målet bedömer länsrätten att det inte strider mot kravet på proportionalitet att i denna upphandling utesluta ASFAB med stöd av 10 kap. 2 § LOU.

Sammanfattningsvis finner länsrätten således inte visat att Fastighetskontoret har åsidosatt de krav som ställs i LOU, varför ASFAB:s ansökan om ingripande enligt LOU skall avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Peter Lif
rådman

Föredragande har varit Henrik Grönberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.